

OTO OLTVANJI

▼
PRÍČE
MISTERIJE
I MAGIJE

■ Laguna ■

Copyright © 2017, Oto Oltvanji
Copyright © ovog izdanja 2017, LAGUNA

BIBLIOTEKA
MERIDIJAN

Knjiga br. 64

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Kosti (1962–2017),
koji je uvek pitao kad će već zbirka*

Sadržaj

MISTERIJA	9
Teslino nasilje	11
Nećeš da nas lažeš.	31
Sve uračunato	46
Velika mogućnost napredovanja	55
Devojke na prozorima	75
MISTERIJA I MAGIJA	99
Aleja blistavih bodeža	101
Fabulator.	141
MAGIJA	191
Oči boje biske	193
Naš hotel u nultoj tački grada	205
Pank	233

Lepše nego ptice	242
U tehnikoloru, večno mlad	256
<i>O magiji kratkih priča i ponekoj misteriji . .</i>	281
<i>O autoru</i>	285

MISTERIJA

TESLINO NASILJE

U šestom razredu, drugovi iz odeljenja odveli su me na Breg da mi Dule krsti ruku. Neće boleti, rekli su. Dule mi je zavrnuo rukav brižno poput doktora i potapkao prstom mišicu kao da je sprema za injekciju – dozu hrabrosti, lojalnosti i pripadnosti koje nisam osećao. Mama je uvek govorila da nije strašno reći „ne“ i da nije sramota pobeći kad se vodi uzaludna bitka. Nisam uradio nijedno od toga.

[petak]

Zbog zauški sam proveo deset dana u kućnom karantinu. Ulica se za to vreme promenila. Mora da sam nešto predosetio, jer sam nerado napustio kuću kad su me u dispanzeru proglasili zdravim. Plašio sam se šta ću zateći

napolju, ali više nisam mogao da istrpim tatino vikanje i mamino ćutanje.

Kada sam u predvečerje izašao iz bezbednosti dvorišta, zaskočili su me kao da su samo mene čekali. Nisu ličili na moje stare drugare iako to jesu bili oni. Oči su im sijale u mraku poput mačjih, videle su više i bolje od mojih. Svaki je za pojas zadenuo dugu blistavu cev koja je služila kao duvaljka. Hteo sam da se vratim kući pod izgovorom da sam zaboravio svoju, ali mi nisu dali. Ovog puta ću preživeti bez oružja, rekli su. Moram da pođem s njima, žele da me upoznaju s nekim. Osećao sam se golišavo, večita voljna meta, izložen rafalu gelegenja, zelenih bobica koje su služile kao municija.

Pitao sam ih kuda me vode. Rekli su: „Ništa ti ne brini“, „Na tebe je red“, „Svi smo to prošli.“ Upitno sam pogledao Vladana, nižeg od mene ali jačeg, u crveno-belom dresu, sa mangupskim mladežom na obrazu. Vladan je bio jedini dribler koji je dodavao loptu i jedini od svih mojih drugova koji je imao strpljenja kada sam im pričavao stripove. Stisnuo je usne kao strogi učitelj škole borilačkih veština. Istrpi, kao da je govorio. Nije strašno.

Odveli su me na Breg. Neko pametan je na ostrvo između tri isprepletene zmijske puta kamionima dovlacio zemlju dok u ravnici nije podigao planinu. U međuvremenu se zemlja slegla, dobila oblik. Nikle su padine i uvale.

Nije to bilo tako malo čudo na našim ulicama. Leti bi Breg zarastao u gustu vegetaciju, zimi su se sa njega deca

spuštala sankama. Protezao se uz saobraćajni poligon za polaganje ispita iz vožnje biciklom, prirodna granica između Kertvaroša i Teslinog naselja. Sa naše strane su se nalazile kuće s dvorištima, sa njihove stambene zgrade. Nama je pripadao bunar, njima pijaca. Naša škola bila je odvojena od njihove žičanom ogradom. Preko granice se nije prelazilo, naročito ako si dete i ako ideš sam. Zato su moji drugovi ritual izveli tu, pred nosom rivala, da bi im prkosili.

„Sigurni ste u ovog?“, pitao je Dule umesto pozdrava.

Uveravali su ga da jesu. Ja nisam bio siguran u sebe. U svakom slučaju, nisam znao šta se od mene očekuje, niti sam želeo da znam. Dugokos, tamnopus, u crnom džin-su, Dule je bio srednjoškolac, jedina kategorija nepredvidljivija od odraslih. Nije, doduše, izgledao kao neko ko redovno ide na časove.

Iz vojničke torbe izvukao je čudnu vočku nalik zelenom zakrivljenom štapu kojoj nikada nisam saznao pravo ime. Zvali su je „banana“. Drugovi su me držali dok mi je bananom šibao golu nadlakticu. Posle prvih nekoliko udaraca pomislio sam da nije strašno. Dule je, mrdajući usnama, brojao u sebi. Ritam šibanja se ustali, a ruka mi je blago utrнула.

Glasno izgovorivši: „Dvadeset pet!“, naglasio je poslednji udarac po osetljivoj koži. Taj sam osetio. Pogledao sam mišicu koja se upalila.

„Šta se buniš?“, pitao je Dule. „Mene je Todor udarao nožem.“

„Nožem?“, pitao sam, videvši da su i ostali zatečeni. Nije bilo lako zamisliti tog Todora kom Dule polaže račune.

„Ne oštricom, ali 'oćeš da probaš?“ Iz torbe je isukao nož za hleb kao da je mačeta.

„Ne, hvala“, prošaputao sam.

Dule se okrenuo ostalima. „Nije mi ubedljiv ovaj.“

„Loptu šuta levom“, rekao je Vladan. „Ali je dobar drug.“

„Moraš da dođeš kad god te zovemo.“ Dule mi je stavio ruku na rame, preblizu bolnog mesta. „Misliš li, gospodine, da ćeš moći?“

Klimao sam glavom razmišljajući samo o tome kako da što pre pobegnem.

U pomrčini s druge strane brda nazreli smo siluete na biciklima – deca s druge strane Brega, iz Teslinog naselja, koje smo zvali „Teslino nasilje“. Čuo sam da oko ruku vezuju pionirske marame. Pričalo se da krađu bicikle, sa zgrada pljuju na prolaznike, pale repove mačkama. Strpljivo su nas motrili iz daljine, postrojeni u mraku. Gledajući ih, Dule je između kažiprsta i srednjeg prsta čupao pramenove svoje kose.

Dečaci s one strane napravili su pun krug po poligonu, isekavši noć svetlima bicikala. Po žbicama točkova klepetale su im isečene tračice od čaša za jogurt. Pazeći da ne pređu na našu stranu, odšteketalu su među četvorospratnice, ostavivši nas da se pitamo koliko ih tačno ima, šta su hteli, jesmo li ih stvarno videli.

[subota]

Drugovi su dvaput dolazili po mene. Zamolio sam roditelje da im kažu da nisam kod kuće. Dečaci iz škole nisu svi bili inicirani, ali ja sam bio dečak sa loptom i mene nisu ostavljali na miru. Vladan je rekao mom tati da mi prenese pozdrave od Duleta. Otac se naljutio što mora da čisti poštansko sanduče od banana koje su nabili u njega.

[nedelja]

„Moram da se zaposlim“, rekla je mama. „Ne mogu više ovako.“

Tata nije hteo ni da čuje. Svako jutro se brijao, vezivao kravatu i prelistavao dnevne novine. Kada jednog dana budem radio sve to, znao sam, i ja ću odrasti. U dva je dolazio sa posla, radio je kao inženjer. Posle ručka se ćutke povlačio u garažu.

Mama je vezivala kosu u rep, uvek mi je bilo smešno što ga zove konjski. Slušala je šlagere na radiju i pušila gledajući kroz kuhinjski prozor rodino gnezdo na komšijskom odžaku. Peglala je košulje, tresla tepihe, prala zavese. Neretko bi se zadržavala iza kuće, odakle se vraćala natečenih očiju.

Objasnili su mi da ću narednih nekoliko dana spavati kod bake. Nisam se bunio. Dobro mi je došao svaki izgovor da ne idem na sastanak bande. Spakovali su mi

odeću za više od nekoliko dana i odvezli me kolima. Zadržao sam dah kada smo kod Brega prešli granicu.

Baka je stanovala duboko na neprijateljskoj teritoriji, na kraju Teslinog nasilja, u zgradi najbližoj Prvoj kasarni. Otkako sam pošao u školu, nisam ostao kod mamine majke duže od jednog popodneva. Brinuo sam kako ćemo se slagati, ali nije trebalo. Baka je od jutra kuvala nešto na tri ringle, a posle podne stavljala obloge na ruke i dizala noge uza zid da ih odmori. Tražila je da ujutro perem zube, jedem triput dnevno i u deset idem na spavanje. Ostatak vremena mogao sam da provedem kako hoću.

Stripovi su imali moć da me zadrže u stanu, ali ne zauvek. Pročitavši ih sve dvaput, pitao sam baku smem li napolje. Dozvolila je pod uslovom da se vratim do crtanog filma.

U bašti pred zgradom sam sâm sa sobom igrao klikere, kada se odnekud dokotrljao porculanac. Hitnuo ga je dečak koji je na glavi imao somotski kačket nalik golmanskom sa crno-belih snimaka utakmica.

„U koju školu ideš?“, pitao je.

Rekao sam mu ime komšijske. Plašio sam se da bih ga oterao da sam rekao istinu. Naciljao sam njegov kliker i promašio, namerno.

„I ja“, rekao je. „Kako te nisam viđao ranije?“

„Sad smo se doselili.“

Uključio se u igru. Na početku nismo rekli da li igramo u fule, zbog čega je na kraju svako zadržao svoju

kolekciju klikera. Bio sam par, on nepar: pobedio bi onaj ko na automobilima u ulici, mahom fićama, stojadinima i bubama, ugleda više registarskih brojeva koji se završavaju na odgovarajuću cifru. Vodio me je sa sobom po kraju, uzanim prolazima iza garaža, kroz memljive podrumne i prašnjavo žbunje, kao da se odavno znamo.

Dok smo oko sedam uveče trebali čičak iz nogavica, naišli su dečaci na biciklima, oni sa crvenim mara-mama vezanim oko ruku. Izdvojio se jedan, najviši, ali nisam bio siguran da je i najstariji.

„Pikili“, obratio se mom novom drugu. „Ko je ovaj i šta hoće?“

„Doselio se u železničku zgradu.“ Novi drug me je gledao kao da me moli za pomoć. „Kaži Bugeru odakle si.“

Najstrašnije kod visokog dečaka nisu bili njegova ogromna glava ili šake. Jedno oko bilo mu je smeđe, drugo zeleno. Zavrtelo mi se u glavi od tih očiju kao od najšarenijeg klikera petoperca.

„Iz Nemačke“, rekao sam. Setio sam se novog učenika iz svoje škole koji je sa porodicom doputovao iz Minhena.

Buger mi je prišao toliko blizu da sam mu u dahu namirisao cigarete. Ustuknuo sam pred tim mirisom, nespojivim sa vršnjacima, a on je to protumačio kao da ga se bojim. Zadovoljno je zajahao bicikl.

„Dovedi ga sutra iza pijace“, dobacio je Pikiliju.

Kad su otperjali, želja da se popnem u bakin stan i više nikad ne izađem bila je tolika da sam se jedva suzdržao da ne potrčim bez pozdrava. Ali imao sam bezbroj pitanja, jedno pre svih.

„Pikili, to ti je nadimak?“, upitao sam.

On je pokrio lice kačketom. Kosa mu se digla u antene.

„Ima i gorih“, rekao sam. Sam nisam imao nadimak jer mi je ime bilo prekratko. „Gde to treba da me odvedeš?“

„Spremamo se za rat“, promrmljao je kroz tkaninu. „Sakupljamo vojsku.“

Osetio sam žiganje na ruci tamo gde ju je Dule išibao bananom. „Šta ćete da mi radite?“, jedva sam prevaleo preko usana.

Pikili je slegao ramenima. „Ništa. Da bi postao član, moraš da zarobiš nekog iz Kertvaroša.“

[ponedeljak]

Kasnio sam u školu jer sam išao obilaznim putem, pored međudržavnog puta koji je u jednom smeru vodio do Segedina, u drugom do Novog Sada. Nisam želeo da me vide ni iz jednog tabora. Kada sam bio siguran da niko ne gleda, presekao sam preko parka i kroz dvorište crkvice ušao u srce poznatog kvarta. Do škole mi je trebalo nekoliko minuta. Prošao sam pored dvorišta svoje kuće, ali je delovalo kao da tamo nema nikog. Planirao sam da se posle časova istim putem vratim do bake.

Na velikom odmoru je kod žičane ograde nastala pometnja. Prišao sam koliko sam mogao, dovoljno da vidim kako Vladan nasrće na nekog sa druge strane. Tamo, sasvim blizu žice, prkosio mu je dečak sa jednim zelenim okom.

Buger je, konjanik bez konja, i na nogama bio upadljiv. Imao je dobru zaleđinu: i sa njihove strane se sakupila čitava škola. U prvom redu za oko mi je zapao poznati kačket. Dok je prebirajući po džepu zveckao klikerima, Pikili je pogledom prelazio preko svih nas. Sklonio sam se u poslednje redove, ali su to приметili drugovi iz odeljenja. Po njihovom izrazu lica shvatio sam da su moje povlačenje doživeli kao strah.

U trenutku kad je zazvonilo za početak časa, neko je s druge strane bacio kamen. Obe ekipe su se raspršile. Držeći se za obraz, Vladan je vikao za njima dok nije izgubio glas. Kada je odustao i pridružio nam se, video sam bordo fleke na njegovom dresu.

U dugom redu za ulazak u školsku zgradu, pred zbunjnim dežurnim nastavnikom, neko se među nama glasno nasmejao. Zvučalo je toliko neprirodno da su se čak i devojčice uzmuvale. Smejao se novi dečak koji je stigao iz Nemačke. Svi su ga već zvali Švaba.

„Kakve budale“, rekao je. „I jedni i drugi.“

Neko ga je sapleo, a on je po uglačanom kamenom podu proklizao u odbojkaški upijač. Bio sam blizu, video sam koliko ga je zabolelo, ali ne i ko mu je podmetnuo

nogu. Kada je ustao, Švaba je sklonio šiške sa očiju i zavrteo glavom.

Nisam bio svestan da Vladan sve vreme besno korača kraj mene.

„Večeras posle škole“, poručio je svima. Stiskajući obraz prstima, nagnuo se ka meni. „Nemoj da ti na pamet padne da se ne pojaviš. Dule kaže da će se žaliti Todoru na tebe.“

Do poslednjeg časa su na mene motrili kao da ću im šmugnuti kroz prozor. Ni posle škole me nisu ispuštali iz vida: kada se ekipa podelila u grupe da lakše pronade dečake iz Teslinog nasilja, mene su ostavili u najbrojnijoj. Patrolirali smo granicom uz Breg, poligonom i okolnim ulicama, ali ih nismo našli.

Znao sam zbog čega. Znao sam gde su.

Od duge, sveže ogrebotine kakvu je Vladan imao ispod mladeža ostajali su ožiljci. Poželeo sam da mu pružim priliku da im se oduži.

„A da probate iza pijace?“, rekao sam.

Sve sam ih zatekao. Dečak sa loptom nikad se nije prvi oglašavao.

„Misliš, da *probamo*?“, pitao je Vladan. „A što?“

„Moji nekad tamo kupuju voće. Dobro je mesto za skrivanje.“

Vladan je želeo da odbaci predlog, ali ga je kopkao. Nije mogao da se smiri, iako bi najviše voleo kad bi se ispostavilo da se kriju od nas. Nije bilo logično i nije imao bolju ideju. Naredio je pokret.

Spremili smo duvaljke. Imao sam osećaj da će nas čak i odrasli ocinkariti kad nas vide. Primetio sam da ni Vladanu nije svejedno, ali kad god bi se slučajno počeo šao po obrazu, rana bi ga podsetila zašto sve to radimo.

Probili smo se do pijace krivudajući sporednim ulicama. Potrajalo je duže nego da smo išli glavnim putem ispred zgrada. Usput smo sreli kuštravog psa, neobrijane muškarce u plavim kombinezonima kako piju pivo ispred prodavnice i majku sa devojčicom i bebom, ali nikom od njih nismo bili zanimljivi. Bili smo pomalo razočarani zbog toga.

Pijaca i okolina su opusteli. Vladanu je više bilo krivo što ih nismo našli nego što se ljutio na mene zbog glupavog predloga. Umalo nismo pošli natrag i propustili da vidimo Pikilija koji je prozujao pored nas na biciklu. Nije nas primetio zbog limene trafike koja mu je zaklonila pogled. Ostali ga nisu znali, ali zbog crvene marame oko ruke nije bilo dileme čiji je. Zavio je u susednu ulicu, obišao mrežastu ogradu pijace sa druge strane i nestao iza brda.

Teslino nasilje imalo je svoj breg, samo manji. Vladan je odlučio da ga ne obilazimo nego da se popnemo na njega. Na vrhu smo svi zalegli.

Još su bili tu. Odbačenih bicikala, izvaljeni na poljančetu, izgledalo je kao da se dosađuju. Ili čekaju Pikilija. Čim se ovaj pojavio, Bugar je skočio na noge, a Pikili mu je predao nešto umotano u masnu, prljavu krpu. Bugar je zažarenih očiju podigao zamotuljak. Ostali su

zviždali, skandirali, smejali se. Odozgo smo imali dobar pogled, ali nismo videli čemu se raduju.

„To je nešto protiv nas“, rekao je Dule kraj mene.

Nisam primetio kad nam se srednjoškolac pridružio. Nije mi bilo jasno ko mu je javio da smo tu i kada.

Ispod nas, grupa je skočila na bicikle. Spustili smo glave i sačekali da odu.

„Kako si znao gde su?“, pitao me je Dule kad smo ostali sami.

„Pretpostavio sam.“

Uhvatio se za vojničku torbu. „Nemoj mene da farbaš. Kako?“

Uzdahnuo sam. „Čuo sam.“

„Od koga?“

„Od dece ispred bakine zgrade.“

Vladan mu je pokazao železničku četvorospratnicu koja se lepo videla sa brda.

„A što si išao tamo?“

Slegao sam ramenima. „Moji se razvode.“

Nisam znao je li istina, ali tako je izgledalo. Odgovor koji sam dao bio je najlakši i najteži od svih.

„O, pa šmrc“, rekao je Dule.

Bilo mi je žao što me je naterao da im se poverim. Jedino nisam žalio što je čuo Vladan, ali on je samo oborio glavu.

Dule nas je raspustio zakazavši sastanak na Bregu sutra posle škole. Objasnio je da Todor želi da ih napadnemo pre nego što oni zaskoče nas. Pitao sam se da li Todor uopšte postoji.

Akcija je potrajala. Kada sam se vratio, baka je bila ljuta – nisam je još video takvu. Prvo je vikala, zatim me je propitivala, da bi na kraju coktala i vrtela glavom.

„Ništa nisam uradio“, branio sam se. „Samo smo se igrali.“

[utorak]

Tata me je sačekao posle časova i odvezao pravo kod bake. Svi su ga videli i znali su da ne mogu da računaju na mene.

Pitao sam tatu kada ću kući. Rekao je uskoro. Pitao me je koliko časova imam sutra. Rekao sam mu, šest. Kada me je istovario, odvezao se bez pozdrava. Iako se više nije stalno smeškala, baka je bila zadovoljna što sam stigao na vreme i neozleđen. Dvaput je zaključala vrata stana.

Drugovi su se za to vreme spremali da napadnu moje druge drugove – makar samo jednog – a ja nisam mogao da budem s njima. Nisam ni želeo. Žao mi je bilo samo što sedim u bakinoj sobi, gledam u sat više nego u televizor na kom pričaju ljudi sa kravatama i ne znam šta se dešava na ulici.

Mama je zvala da mi kaže da budem pametan i da ni slučajno ne duvam lepak ako mi neko ponudi. Pitala je da li je tata još tu.

Dok je baka zveckala po kuhinji spremajući večeru, o prozorsko staklo je kvrcnuo kamenčić. Nisu mi dopuštali da propustim veliko veče. Kada sam se nagnuo napolje, zatekao sam samo Pikilija sa kačketom u ruci.

„Nije te bilo sinoć“, rekao je.

„Neće me biti ni večeras. Imam strogu baku.“

„I ja. Došao sam samo da vidim jesi li dobro.“ Ako je govorio istinu, bio je jedan od retkih koga je zanimalo.

„Šta se dešava?“, pitao sam.

„Imamo akciju.“

„Kod pijace?“

Pogledao me je sumnjičavo. „Spremili smo iznenađenje. Duguješ mi partiju klikera.“

Odjezdio je u noć pre nego što sam stigao bilo šta da ga pitam.

Te noći dugo nisam zaspao. Čemu su se toliko radovali? Ekserima koje će podmetnuti pod točkove naših bicikala ili čak kola nastavnika? Umnjacima koji donose sreću? Posebno jakoj petardi?

Uspavao sam se vrteći u glavi mogućnosti, znajući da nisam ni blizu prave.

[sreda]

U školskom dvorištu me je većina drugova gledala popreko ili izbegavala moj pogled.

Najveća gužva stvorila se oko Vladana. Ne samo da je imao flaster preko obraza, već je navukao i zimsku pletenu kapu preko ušiju. Dok smo ulazili na čas, Švaba mu je tu kapu strgao s glave; jedino je on smeo da uradi tako nešto. Vladan ju je preoteo, ali ne pre nego što smo videli šta krije. Bio je ošišan do glave.

„Ha! Znamo ko ćeš biti kad se budemo igrali partizana i Nemaca“, rekao je Švaba. „Tifusaru.“

„Znamo i ko ćeš biti ti“, rekao je Vladan i utrčao u zgradu. Ne znam kuda je otišao, jer ga posle nije bilo na časovima.

Na svakom odmoru bio sam jedini dečak koji je ostao u učionici. Dok je jedna od dve odlikašice iz našeg odeljenja čeprkala po torbi tražeći sendvič, zamolio sam je da mi ispriča šta se desilo.

„Pa ti bi trebalo da znaš! Svi kažu da se družiš s njima. Sačekali su sinoć Vladana samog. Držali su ga dok ga je onaj veliki šišao mašinicom. Imali su mašinicu! Ti bi trebalo da znaš.“ Zvučala je kao da će zaplakati.

Mašinica za šišanje. Jedna tako jednostavna sprava koja nanosi toliko štete. Niko od nas nije mogao ni da zamisli šta bi radio da oćelavi ili da ga ošišaju na nulu. Vladanu se baš to desilo, a iz nekog razloga svi su křivili mene. Ubeđivao sam sebe da iz sinoćnog razgovora Pikili nije mogao da zaključni da sam u kertvaroškoj grupi, a kamoli da ona zna za njihovo mesto okupljanja, ali nisam bio siguran. Možda je mogao da pretpostavi.

Vladan se pojavio posle četvrtog časa i tražio da pođem s njim.

„Da ponesem torbu?“, pitao sam. „Izostaću sa časa?“

Nije imao strpljenja za mene kao pre. Sakupio je ostale, iz mog odeljenja i drugih, i poveo nas iza škole, gde nas je čekao Dule. Razgovarao je sa odraslim čovekom u košulji kratkih rukava koji je ostao da sedi u plavoj škodi. Isprva je izgledalo kao da je ovaj zastao u prolazu da pita Duleta za pravac, ali sam shvatio da se poznaju. Čovek je pričao, a Dule slušao. Bilo je neobično videti ga u tom položaju.

Kada se čovek odvezao, Dule nam je prišao. „Večeras uzvraćamo“, rekao je. „Todor kaže da ih ne štedimo.“

„To je bio Todor?“, pitao je Vladan.

Iako su svi ozbiljno shvatali članstvo u bandi – čak i ja – nikome se nije dopalo što je vođa odrastao čovek. Razumeo sam i zašto, tako su mi izgledale dedice koje se igraju vozovima. Ljudi sa kravatama upleli su se i u ovaj deo naših života.

„Ali pre nego što dogovorimo taktiku...“, rekao je Dule i uperio prst u mene. „Njega ne vodim. Vladane, zatvori ga u 'Zlaticu.'“

„Što?“, pitao je Vladan. „Što ja?“

„Radi šta ti se kaže, ćelavi.“

Vladan me je ljutito poveo ulicom. Trebalo je da budem njegov zarobljenik, ali mi je jedva uspevalo da održim korak s njim. Kroz tuđe bašte stigli smo do jedne neosvetljene, na čijem središtu se nalazila kućica bez prozora sa niskim vratima. Toliko su bila iskrivljena

da je Vladan jedva uspeo ih odškrine. Unutra se video jedan stepenik i ništa više. Ličilo je pre na rupu u zemlji nego na podrum.

„Zlatica?“, pitao sam.

„Od krompirove zlatice. Tu ujak drži krompir.“

„I šta sad?“

„Uđi, ja ću te zaključati. Ostaćeš tu dok se ne opametiš. Već smo to radili.“

„Je li uspelo? Jesu li se posle opametili?“

„A šta misliš?“

Rupa je zjapila poput nečijih otvorenih usta. Nisam znao kako sam smogao snage, možda od one Duletove injekcije, ali pošao sam napred sa namerom da se spustim niz taj jedan stepenik i zakoračim u mrak. Možda je tamo bilo bolje, možda ću stvarno biti pametniji.

Vladan me je ščepao za ruku. Lice mu se opustilo. Iako ćelav i ranjen, podsećao me je na onog Vladana koji je jedini pažljivo slušao kako pričavam stripove.

„Ionako mislim da je Švaba taster, a ne ti. Ajde, briši.“

Stigao sam kod bake na vreme da javim ocu kako su nas pustili ranije i da ne kreće po mene.

[čtvrta]

Dežurni je na prvom času prijavio da nema Švabe.

Drugi čas je prekinula razredna da nas pita zna li neko gde je novi učenik. Na odmoru za užinu smo u